

Erfgoedcommissie Hengelo

Secretariaat:
Sherwood Rangers 222
7551 KR Hengelo

074 2781888

Aan
College van Burgemeester en Wethouders
van de Gemeente Hengelo
Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Kenmerk	Datum
Vooroverleg herontwikkeling Wapen van Hengelo (Verenigingsgebouw), Berfloweg 1.	2018-007	22 juli 2018

Geacht college,

In de vergadering van de Erfgoedcommissie van maandag 9 juli 2018 is in formeel vooroverleg gesproken over het plan voor de herontwikkeling van het Wapen van Hengelo o.g. Verenigingsgebouw, Berfloweg 1. Bij de vergadering waren naast de Erfgoedcommissie aanwezig, Mv. Jacqueline Rosbergen van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en Hr. Robin Veenink, Stadsbouwmeester Hengelo. Tijdens de bespreking is het plan namens de initiatiefnemers toegelicht door Mv. Omayra Mingels, Satijnplus Architecten en Hr. John Glorie van de projectontwikkelaar Infestos.

De herontwikkeling omvat naast het Verenigingsgebouw zelf ook het gebied er omheen. Het parkachtige gebied waarin het Verenigingsgebouw ligt wordt omsloten door de Berfloweg, Laan Hart van Zuid en de Parallelweg LS.

In de toelichting is een beeld gegeven van de geschiedenis en de ontwikkeling van gebouw (1895) en omliggend gebied. Het verenigingsgebouw is door veranderende inzet en gebruik meerdere malen grondig gewijzigd. Van het originele ontwerp in chaletstijl zijn de noord- en westzijde nog grotendeels aanwezig; de grote zaal, zuid en oostgevel hebben door grote wijzigingen en aanbouw hun oorspronkelijke karakter en vorm verloren.

Het voorstel dat zal worden ingediend gaat uit van:

- Het consolideren van oorspronkelijk gebouwdelen
- Reconstructie van de (gaanderij aan de) noordgevel
- Herbouwen van de centrale zaal naar oorspronkelijke vorm en volume in een door het verleden geïnspireerde hedendaagse stijl (zie bijgevoegde dwarsdoorsnede)
- Aanbouw van een nieuwe vleugel met serre aan de oostzijde en een blok met hotelkamers aan de zuidzijde in een sobere stijl, vormen, materialen en kleuren die reageren op de oorspronkelijke vorm en uitvoering van het gebouw (zie bijgevoegd gevelaanzicht);
- Tenslotte zal het parkgebied opnieuw worden ingericht; het plan voorziet in een landschappelijke inrichting van het parkdeel aan de noordzijde en een meer geometrische-formele indeling van het zuid-oostgedeelte dat grenst aan de serre en hotelkamers.

De Erfgoedcommissie is blij met dit initiatief om deze parel uit het Hengelose (industriële) verleden, nadat dit lange tijd niet is gebruikt, te herontwikkelen. De commissie oordeelt positief over de voorstellen voor de reconstructie c.q. het behoud van de oorspronkelijke delen van het gebouw. De gereconstrueerde gaanderij en entree zal straks vanaf Industrieplein en Laan Hart van Zuid een prachtige aanblik opleveren.

De commissie realiseert zich dat de exploitatie van het gebouw zijn eisen stelt aan de wijze waarop de reconstructie plaatsvindt; de projectontwikkelaar en de gemeente hebben daartoe besluiten genomen. De aanbouw van de voorgestelde volumes aan zuid en oostgevel stelt de commissie dan ook niet meer ter discussie.

Het oorspronkelijke Verenigingsgebouw is ontworpen en gebouwd in een eclectische stijl waarin verschillende elementen en stijlen of stromingen zijn gecombineerd; frivoliteit en sierlijkheid zijn DE bindende elementen in het ontwerp; de stijl is uitnodigend. Naar het oordeel van de commissie doet het voorgestelde ontwerp en de uitvoering van de toegevoegde volumes afbreuk aan die stijl. De samenhang en verwantschap tussen oude en nieuwe bouwdelen ontbreekt. De nieuwe bouwdelen sluiten niet aan op de schaal en het verfijnde terwijl die naar het oordeel van de commissie ook in een hedendaags ontwerp bereikbaar moeten zijn.

Dit geldt ook voor materiaalkeuze en kleurgebruik. Voor de constructie-elementen van de grote zaal is gekozen voor hout; de uitvoering wordt daardoor nodeloos fors. Een vergelijkbare constructie in staal of een combinatie van staal en hout zou volgens de commissie een vergelijkbaar ontwerp sierlijker en ruimtelijker maken. Ook hier geldt opnieuw dat zorgvuldig moet worden omgegaan met de samenhang; dit keer de samenhang tussen het constructieontwerp buiten en binnen het gebouw.

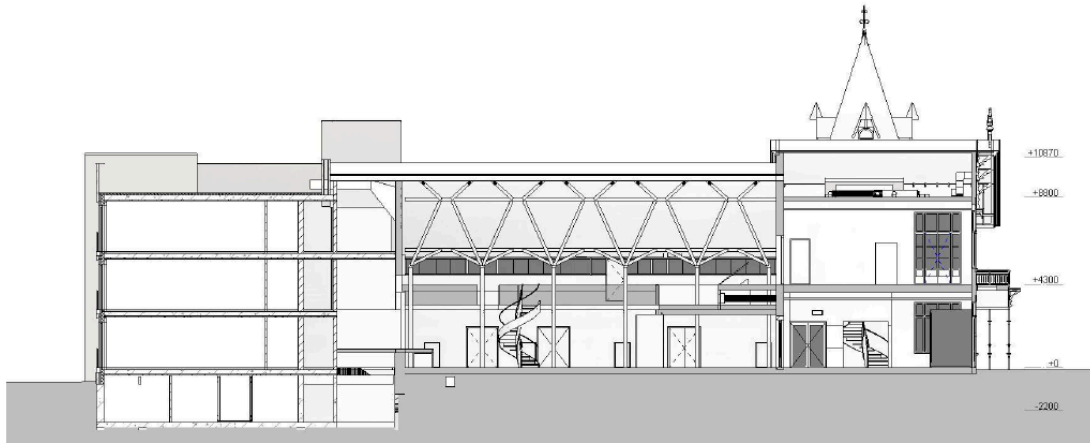
De Erfgoedcommissie sluit zich aan bij het oordeel van de Stadsbouwmeester over het gebrek aan eenheid en consistentie in het ontwerp van het park rond het Verenigingsgebouw: enerzijds landschappelijk en anderzijds formeel en stenig. De commissie vraagt bovendien aandacht voor werking van het gebouw aan de kant van de Berfloweg; hier valt de parkinrichting weg in verband met de logistieke voorzieningen van restaurant en hotel aan die zijde. Het gebouw dreigt zich door de keuzes ten aanzien van de inrichting aan deze zijde, met de meest oorspronkelijke gebouwdelen, vooral als een achterzijde te presenteren. Dit gebied in samenhang met de langslopende beek en groenstrook biedt volgens de commissie mogelijkheden voor een meer glorieuze uitstraling.

Met de initiatiefnemers is afgesproken dat zij voor het indienen van een definitieve aanvraag omgevingsvergunning alternatieve schetsontwerpen aanreiken waarin in de lijn van de opmerkingen van de commissie aanpassingen worden voorgesteld. De commissie heeft toegezegd daarop dan opnieuw (evt. schriftelijk) te zullen reageren.

Namens de voorzitter van de Erfgoedcommissie,
met vriendelijke groet,

H. van Egmond
Secretaris.

LANGSDOORSNEDE
voorlopig

SATUNplus Architecten

GEVEL
oost

SATUNplus Architecten